

Kroky k udržitelnému a férovému financování regionálního školství

3. jednání Národního konventu o vzdělávání 8.12.2023

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Příprava rozpočtu na rok 2024

- Rozpočet 2024 bude oproti letošnímu roku navýšen celkem o **8 mld. Kč**
- **Schválený rozpočet kapitoly:** 269 mld. Kč
- **Dodatečné navýšení:** 4 mld. Kč

Aktuální stav systému financování

Pozitiva oproti minulému systému:

Méně nerovností
v odměňování učitelů

Lepší předvídatelnost
počtu financovaných
pozic ve školství

Větší prostor pro
inovace ve výuce

Aktuální stav systému financování

Problémy:

Financování škol není provázáno s plněním cílů vzdělávací politiky

Neudržitelné nárůsty úvazků v regionálním školství

Nestabilní systém asistentů pedagoga

Nedostatečné zohlednění místních podmínek a potřeb škol

Větší nerovnosti mezi školami a výdaji na jednotlivé žáky

Jak se chystala reforma financování

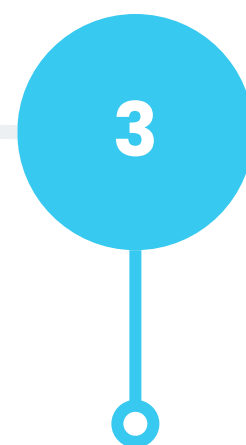
2016

vládní návrh novely
školského zákona,
připomínkové řízení,
RIA

2017

novela školského
zákonu schválena

2017

návrh nařízení vlády
o PHmax,
připomínkové řízení,
bez RIA

2018

schváleno nařízení
vlády o PHmax

2020

nový systém
financování účinný

Nevyslyšená varování (I)

“Je velmi pravděpodobné, že (...) konstrukt nového systému opomine některé důležité aspekty. Jejich náprava může být zdlouhavá s negativními dopady”

“Potenciální rizika a rozsah nezamýšlených a nežádoucích důsledků je větší, než si předkladatel připouští”

(Komise pro hodnocení dopadů regulace, 2016)

Nevyslyšená varování (II)

“Očekával jsem že ministerstvo půjde cestou posílení své centrální role ve stanovování normativů, že se napraví nerovnost, která ve financování na jednoho žáka napříč Českou republikou existuje, ale ne, že se vytvoří systém, kde se (...) budou fixovat náklady (...) a všechno dohromady to vytvoří způsob financování, který bude nesmírně administrativně náročný, nepřehledný a ve kterém se nevyzná vůbec nikdo”

(poslanec Petr Fiala při 1. čtení návrhu novely školského zákona, 2017)

Nevyslyšená varování (III)

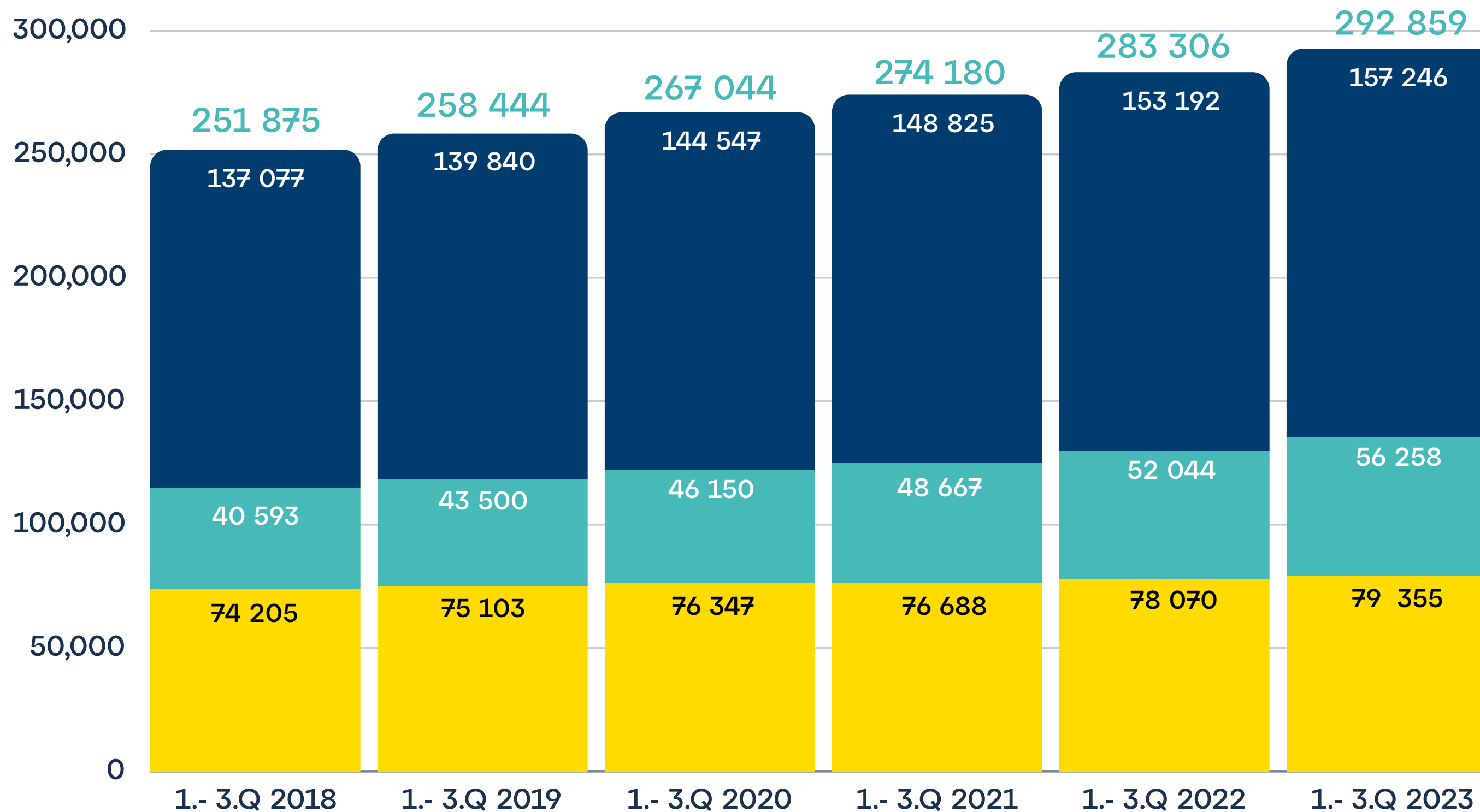
“Pouze dopad v platové oblasti (...) téměř dvojnásobně převyšuje odhad stanovený při přípravě novely školského zákona” (Ministerstvo financí, 2017)

“V materiálu chybí odborná studie či analýza, která by odůvodňovala nastavení jednotlivých parametrů a jejich přímý vztah ke kvalitě vzdělávání. Pokud se ministerstvo opírá pouze o výsledné empirické hotnoty z krajů, obáváme se o dlouhodobou stabilitu takto nastaveného systému” (Liberecký kraj, 2017)

Vývoj počtu zaměstnanců RgŠ

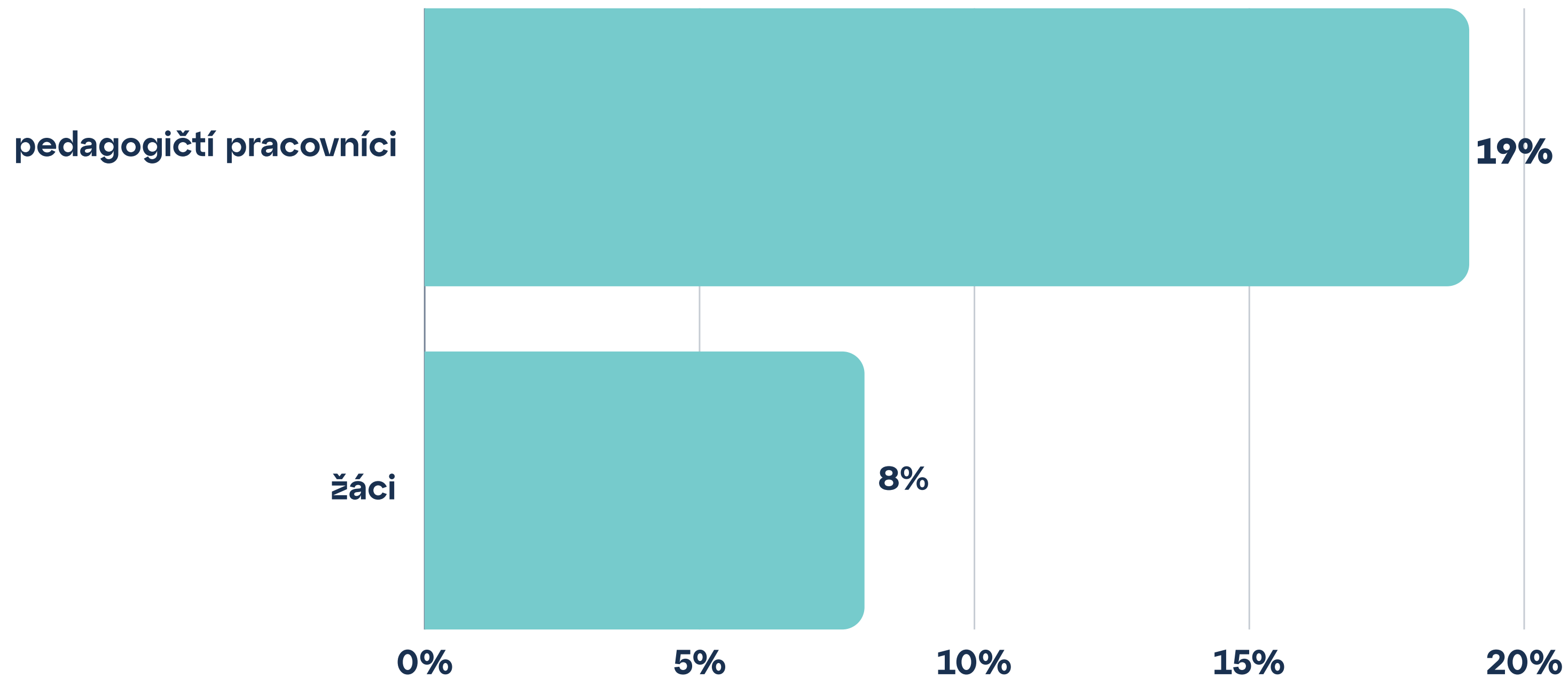
(1. až 3. čtvrtletí 2018
- 1. až 3. čtvrtletí 2023)

- Průměrný přepočtený počet nepedagogických pracovníků
- Průměrný přepočtený počet ostatních pedagogických pracovníků
- Průměrný přepočtený počet učitelů

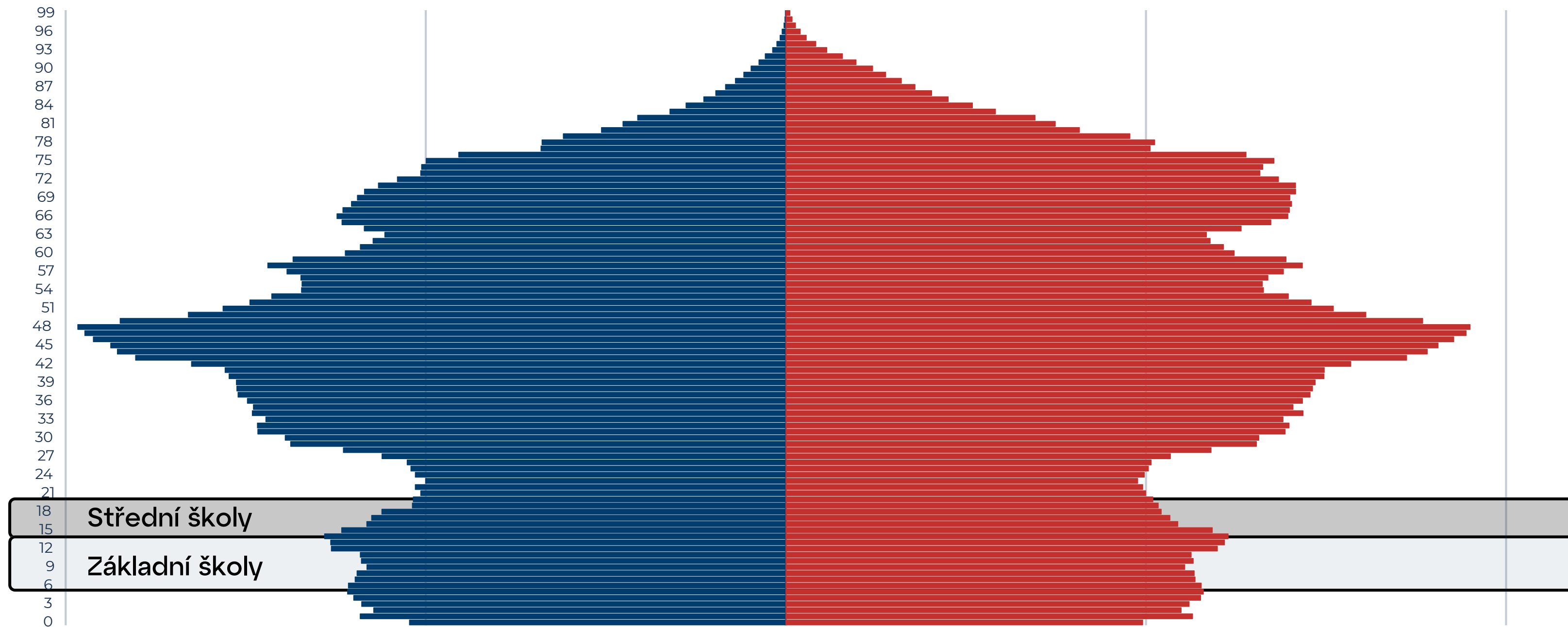
Zdroj: výkazy PaM MŠMT

Nárůst počtu žáků a pedagogických pracovníků za posledních 5 let (2017/2018 - 2022/2023)

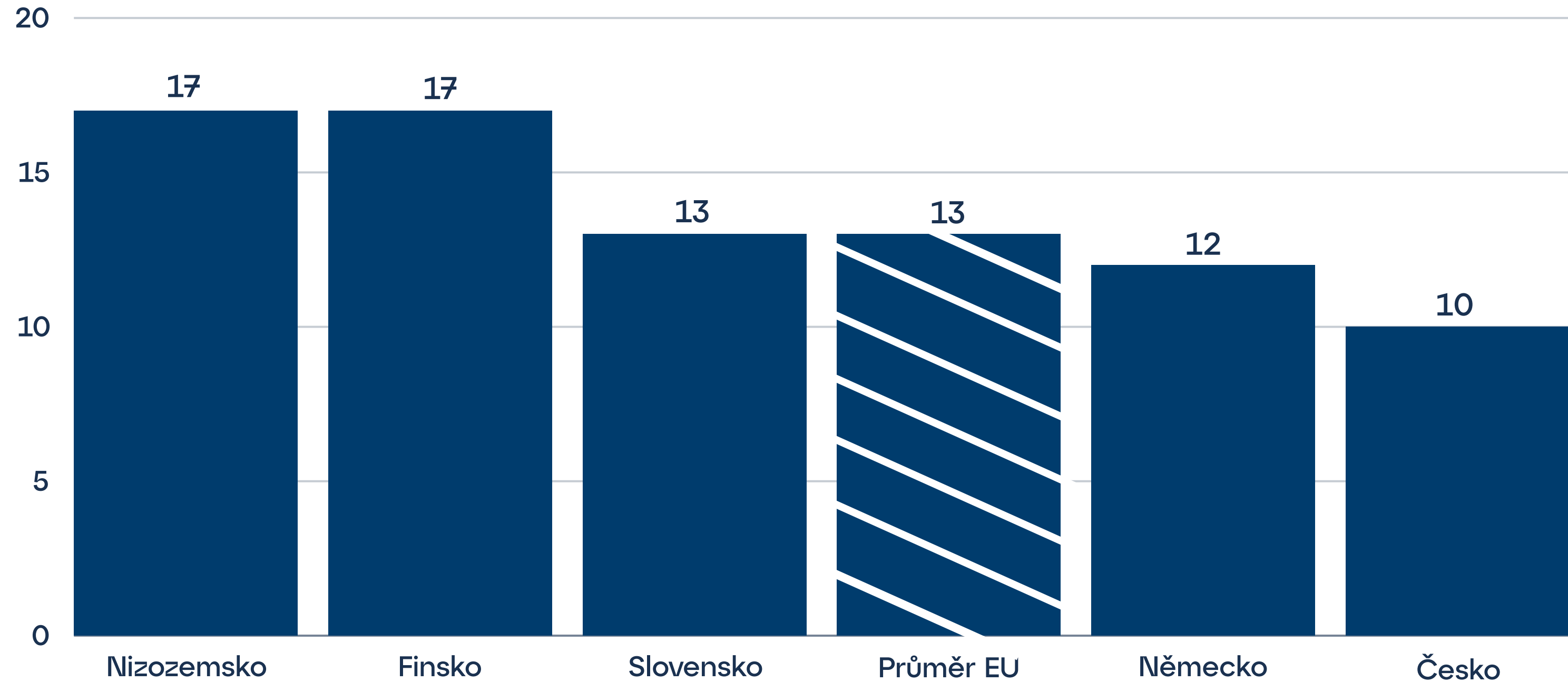
Zdroj: Databáze MŠMT

Demografická křivka 2022

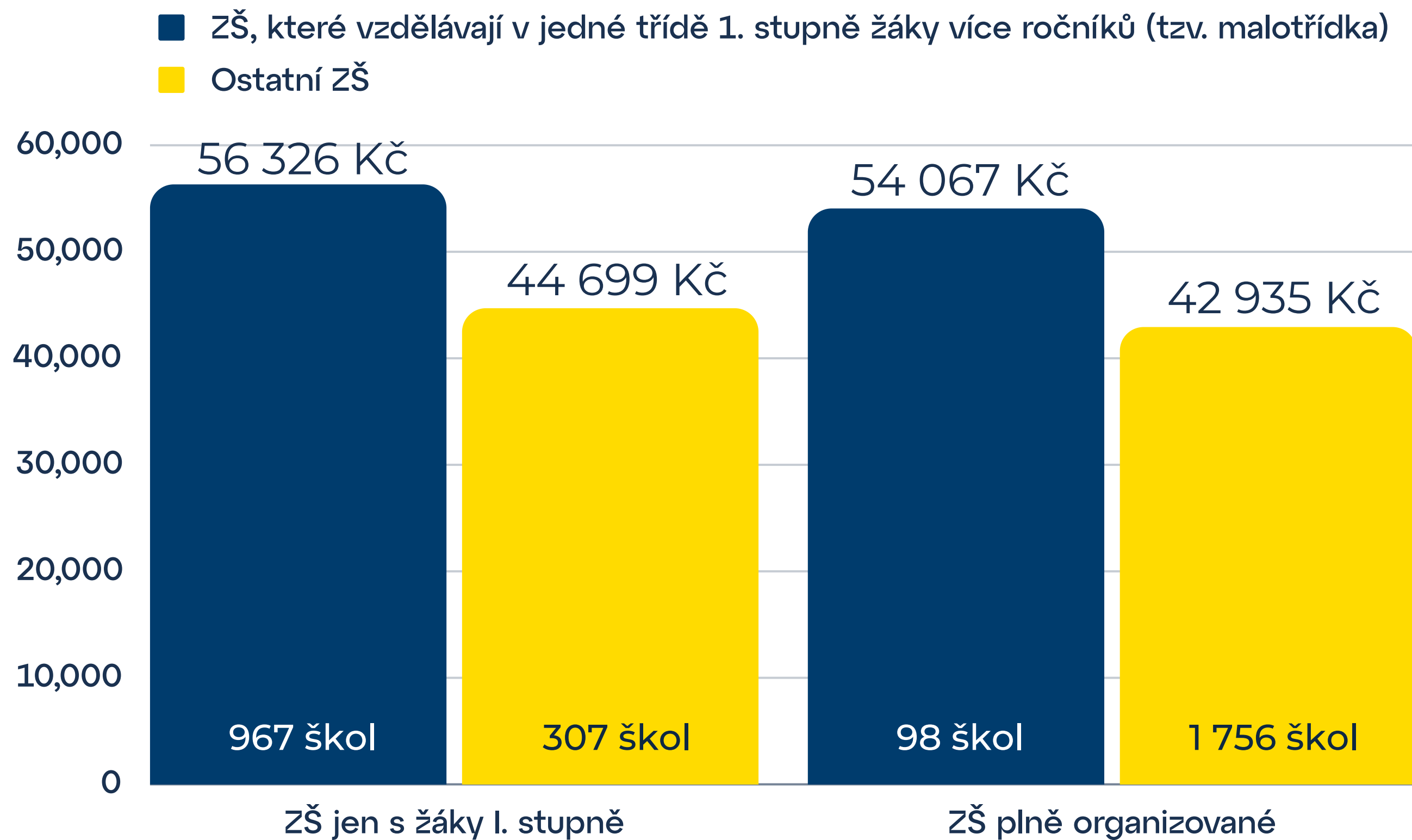
Zdroj: demografická data ČSÚ

Počet žáků na učitele ve středním vzdělávání (2021)

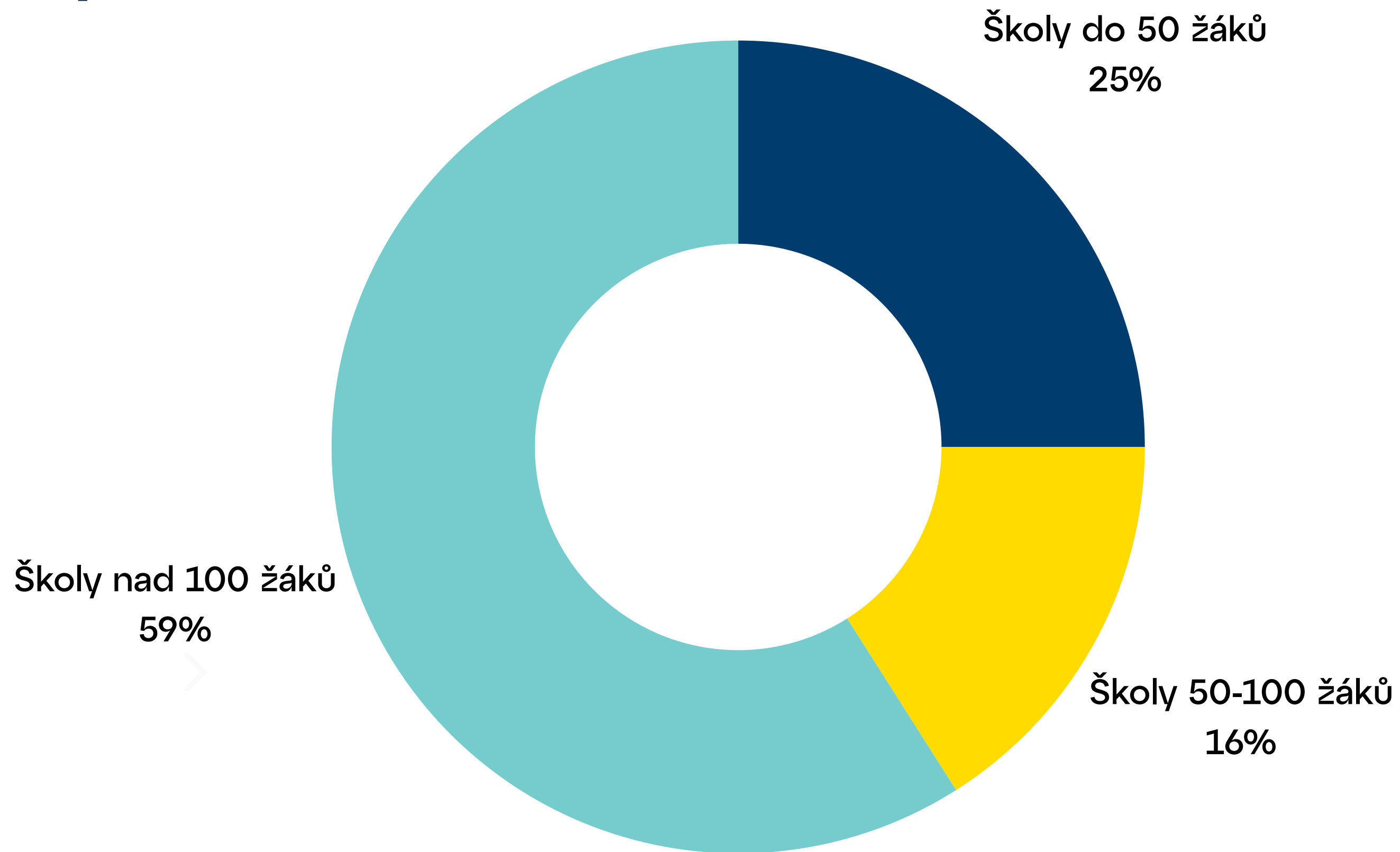

Zdroj: Education at a Glance 2023, OECD

Srovnání výdajů na žáka ve vybraných druzích škol (2023)

Podíl škol podle velikosti (2023)

Zdroj: data MŠMT

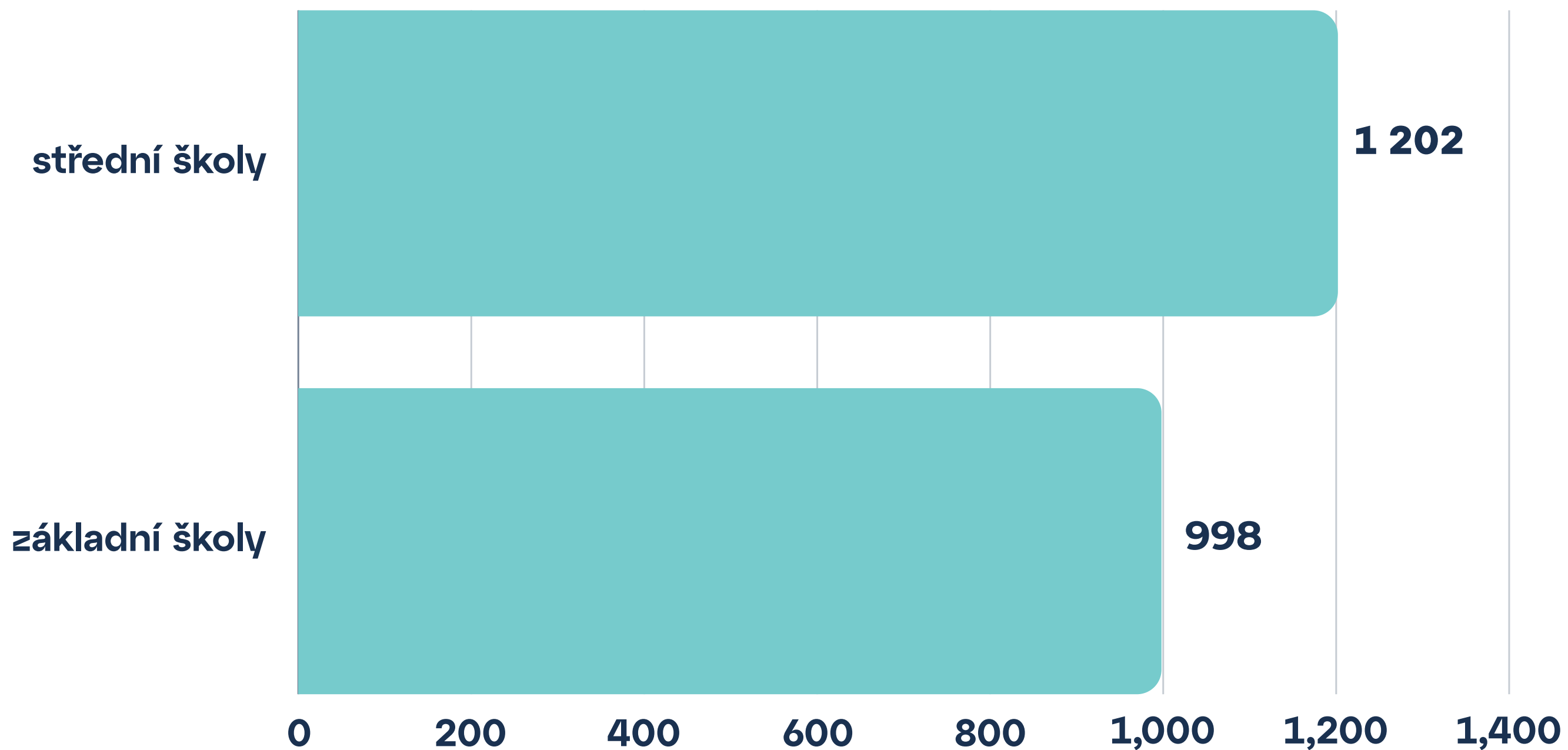
Kroky k nápravě

Stabilizace počtu učitelských úvazků

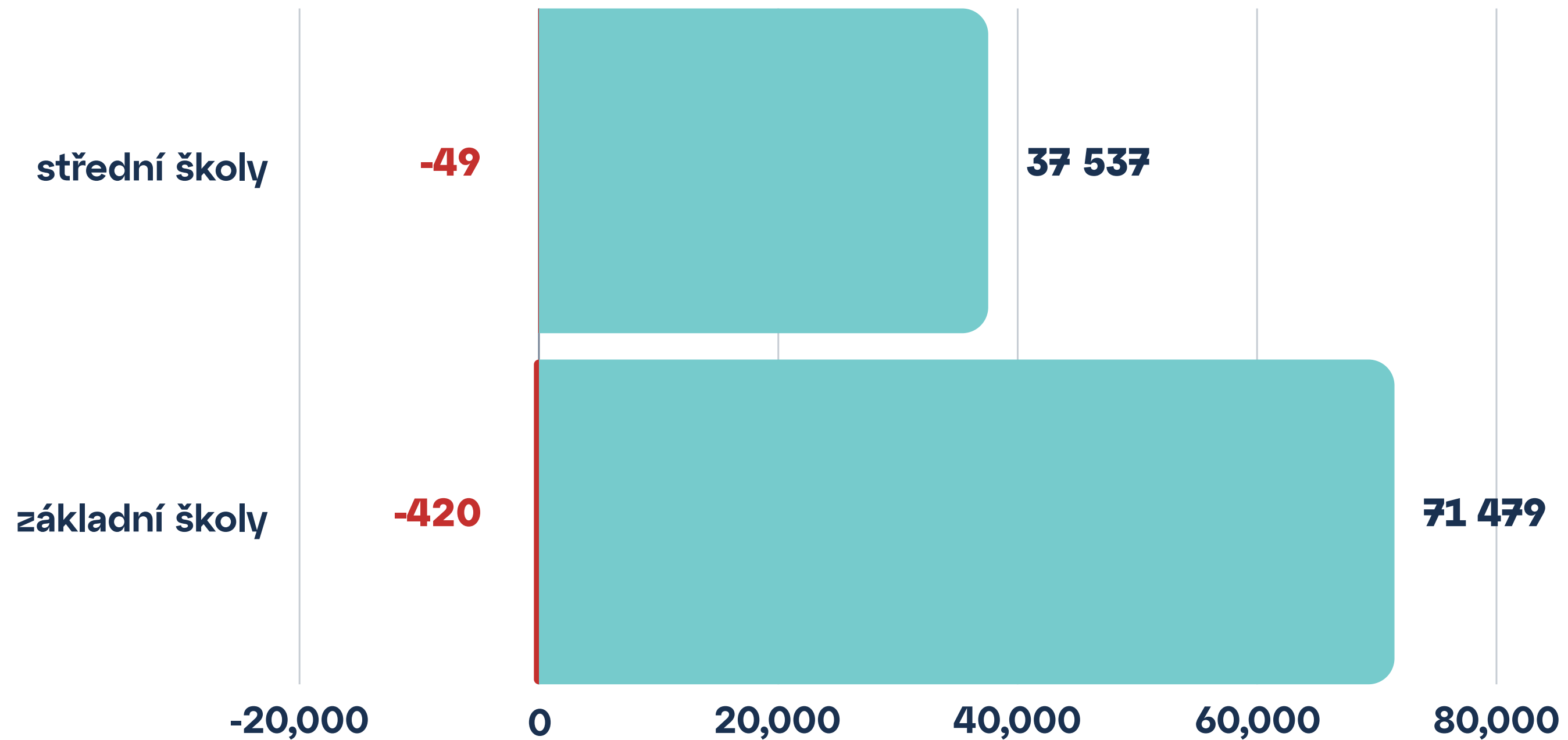
- Úprava PHmax ZŠ a SŠ na 95 % současného stavu
- Úprava školského zákona umožňující regulovat tempo růstu PH školy
- Úprava zákona umožňující pozitivně indexovat PHmax pro školy se specifickým profilem (vysoký podíl žáků se socioekonomickým znevýhodněním, cizinců, nadaných...)
- Cílená podpora malých škol

Nárůst financovaných úvazků učitelů RgŠ ÚSC v roce 2024

Zdroj: Data MŠMT

Odhadovaný dopad úpravy PHmax (95 %) na úvazky ZŠ a SŠ

Zdroj: Data MŠMT - modelováno dle dat z 9/2023

Pozn.: modelový propočet vůči stavu beze změny

Stabilizace podpůrných pedagogických pozic

- MŠMT připravuje návrh parametrizace pozic asistentů pedagoga - ve stadiu přípravy, účinnost nejdříve 1. 1. 2025
- Platový stupeň asistentů pedagoga beze změn
- Potřeba parametrizovat rovněž úvazky školních psychologů a speciálních pedagogů

Úprava financování nepedagogů

2024

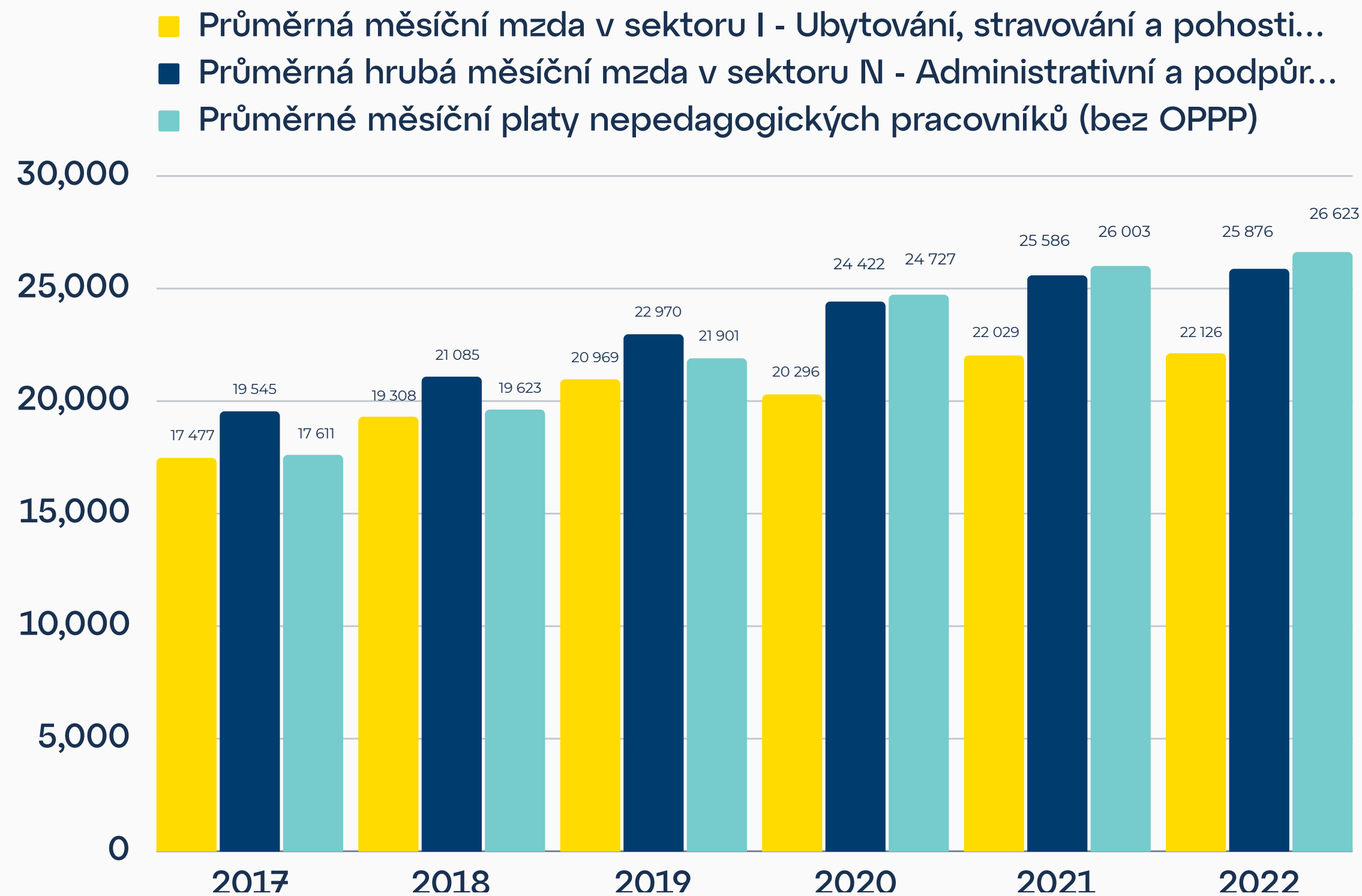
- možná úprava platových tabulek nepedagogických pracovníků

2025

- Možné přenesení financování nepedagogických pozic na zřizovatele (v návaznosti na úpravu RUD)
- Jednou z možností, jak snížit administrativní zátěž i náklady na nepedagogické pozice je **dobrovolné spojování malých škol do větších právních celků**, které už nyní využívají některé školy

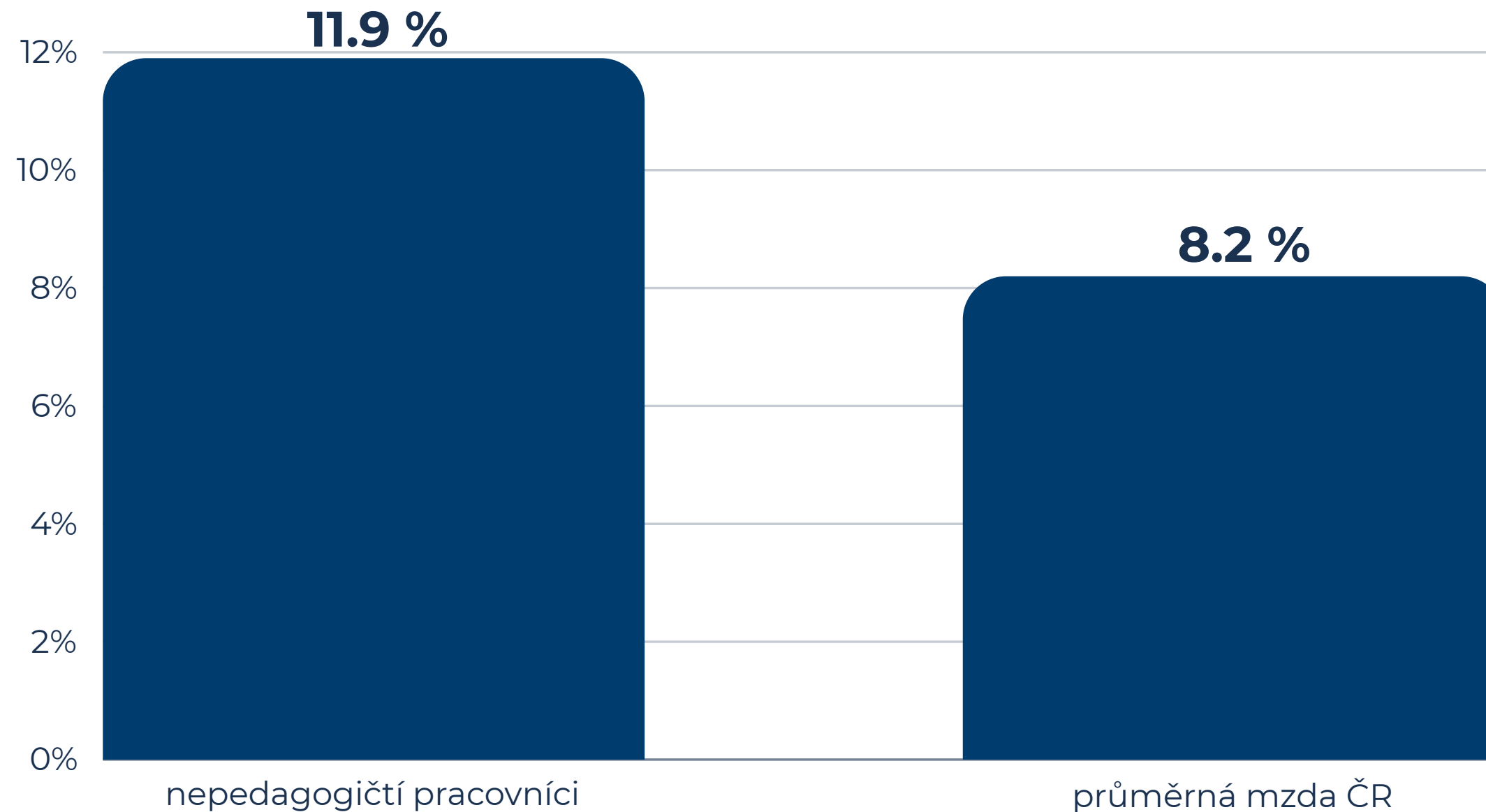
Porovnání hrubých měsíčních platů a mezd nepedagogických pracovníků s odpovídajícími sektory

CZ-NACE (2017 - 2022)

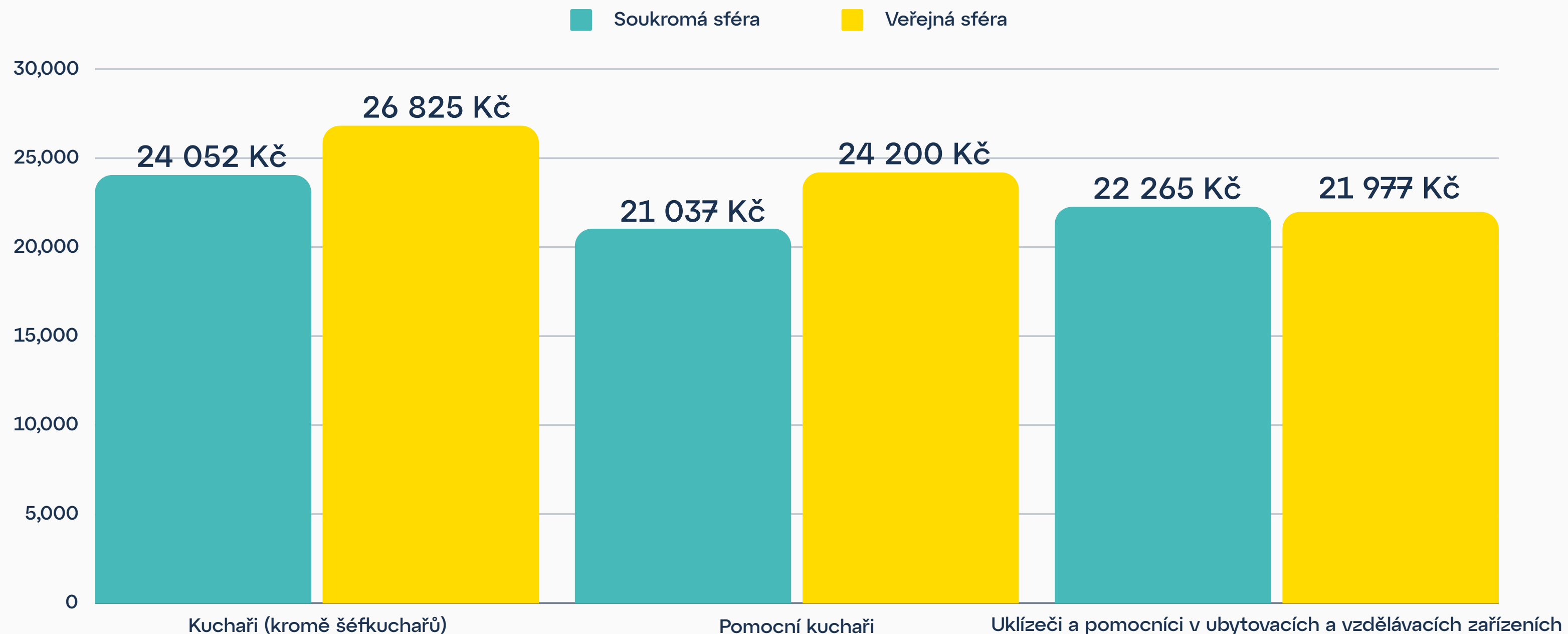
Zdroj: data MŠMT
ČSÚ - mzdy a náklady práce

Srovnání meziročních přírůstků průměrné hrubé měsíční mzdy (platu) nepedagogických pracovníků a průměrné hrubé mzdy ČR

Zdroj: sumáře PaM MŠMT,
průměrné mzdy - 2. čtvrtletí 2023 ČSÚ

Srovnání mediánových mezd a platů vybraných skupin pracovníků v soukromé a veřejné sféře (2022)

Zdroj: IVSP - mzdová sféra ČR,

IVSP - platová sféra ČR,

Pozn.: hrubé měsíční mzdy a platy podle podskupin a kategorií zaměstnání CZ-ISCO

Děkujeme za pozornost

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY